جۇڭگو اقپارات سيلىعى
اقپارات ايگىلى ارناۋلى ئىدارى
كورىكتى مەكەنىمىزدى ويداعداي قورعايىق

□ ئارقانداي سىرتقى كۈش اتاۋلى كورىكتى شينجياڭنىڭ العا باسقان قادامىنا بوگەت بولا المايدى

وسەك ـ اياڭ ادامدارىدىڭ كوزىن كولەگەيلەي المايدى

□ شينجياڭ حشىڭ كرەمنى كاسىبى (ئېشان) شەكتى سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەتكەرى ئانۋار قادىر

مەنىڭ اتىم ئانۋار قادىر، بيىل 25 جاستامىن، ۋيعۇر ۇلتىمىن، جۇڭگو ولشەۋ داشۆەسى ساپا باسقارۇ ينجەنەريا-سى كاسىبىنەن وقۇ تاۋسقامىن، حشىڭ كرەمنى كاسىبى (ئېشان) شەكتى سەرىكتەستگى ورگانىكالى كرەمنى زاۋۇ-دىنىڭ قىزمەتكەرىمىن، سەرىكتەستكتىڭ ساپا تەكسەرۇ ورتالىندا بانجاڭ بولىپ ىستەيمىن.

2019 ـ جىلى مەن ۇسىنسىپەن سەرىكتەستىككە قابىل-دادىم، ئوز قالاۋىم بويىنشا سەرىكتەستكىپەن ەڭبەك توقە-تامىنا قول قويدىم. سەرىكتەستىك باسشىلارى مەن قىزمەت-تەستەرىمنىڭ كومەكتەسۇىندە تەز العا باسىپ، جاي قىز-مەتكەردەن بانجاڭ بولىپ كوتەرىلدىم. قازىر ايلىق ەڭبە-كاقىم 7500 يۋانعا ئوستى. ئىزدەنىڭ قىزمەت ورتامىز تو-تەنشە جايلى، تاجىريبەحانانىڭ بارلىعى 5S ولشەمى بويىنشا قۇرىلعان، تاجىريبە جاساعاندا تۇتاس قورعانۇ بۇيىمدارىن پايدالانۇ تالاپ ەتىلەدى. سەرىكتەستىك دارىندىلارىدى باۋلۇعا باسا ئمان بەرىپ، ۇنەمى كاسىپتىك كۇرستاردى اشىپ تۇرادى. بيىل 4 ـ ايدا مەن سەرىكتەستىك ۇيمداس-ترعان كاسىپورىننىڭ تەحنيكالىق تىرەكتىلەرىنىڭ جىجياڭ جىاشيگىدە وزىق تەحنيكا ۇيرەنۇ كۇرسىنا قاتىناسىپ، تەحنيكالىق دەڭگەيىم زور دارەجەدە جوعارىلادى.

سەرىكتەستگىمزدىڭ تۇرمىس شارت ـ جاعدايى وتە جاقسى، جاتاقحانا كەڭ، اس ئۇيى، ايىرىم تازالىق ئۇيى، اۋا رەتتەگىش سياقتىلار بار، بەينە ئۇيىمز سياقتى جايلى. تۇرمىستىق اۋماق پەن زاۋود اۋماعىندا تۇگەل دەنە تاربيە سارايى بار، شىنىدە باسكەتبول الاڭى، قاۋىرسىن دوپ الاڭى قاتارلىلار بار. قىزمەتتەن كەيىن مەن قىزمەت-تەستەرىمەن بىرگە دوپ وينايمىن نەمەسە سەرىكتەستىك ۇيىمداستىرعان دوپ جارىستارىنا، ادەبيەت ـ كوركەمونەر قيىملدارىنا قاتىناسامىن، ئار كۇنىمز ەرەكشە ئماندى ئوتىپ جاتىر. سەرىكتەستكتىڭ اسحاناسىنىڭ تاماعى ئدام-دى، اي ساين بەلگىلى مولشەردە تاماق قوسمشا قاراجا-تىن دا تاراتادى. كوكتەم مەرەكەسى، ورازا ايت، قۇربان ايت سياقتى مەرەكە كۇندەرىندە سەرىكتەستىك قىزمەت-كەرلەرگە مەرەكەلىك اقشا، كۇندەلىكتى تۇرمىستىق تۇتىنۇ بۇيىمدارى سياقتىلاردى تاراتادى، سوندداي ـ اق مەرەكەلىك قيىملدار ۇيىمداستىرىپ، قىزمەتكەرلەرگە سە-رىكتەستكتىڭ قامقورلىعىن سەزىندىرەدى.

مەنىڭ قالىڭدىعىم دا حشىڭ كرەمنى كاسىبىندە قىزمەت ىستەيدى، ئبىز تاياۋدا ۇيلەنبەكشىمز. 2 جىل جيعان اقشامىزبەن ئپشان اۋدانى قالاشىعىنان باسىمىزعا ئۇي ساتىپ العالى وتىرمىز. بىلتىر مەن اقشاسىن تولىق تولەپ ئبىر اۋتوموبيل ساتىپ الدىم، ئجۇرىس ـ تۇرىس-ىمزعا ەرەكشە قولايلى بولدى. جۇىقتا جىلدىق دەمالىسىم-دى الپ، ۇيىمدەگىلەردى، قالىڭدىعمدى ەرتىپ نارات، سايرام كولى سياقتى جەرلەرگە بارىپ سايالىاتتاپ، ەرەك-شە كوڭىلدى قىدىرىپ قايتتىق.

امەريكا ۇكىمەتى سەرىكتەستگىمزدى جازالادى، سەبەبى، سەرىكتەستگىمزدە ايتىلمىس "از ۇلتتارىدىڭ ادامدىق ۇقعىنا سۇعاناقتىق جاساۋ"، "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ئومىر ئسۇرىپ وتىر دەيدى، بۇل بارىپ تۇرعان اق پەن قارانى شاتاستىرىپ، اۋزىنا كەلگەننى كوكىگەندىك! سە-رىكتەستگىمز قىزمەتكەرلەرىنىڭ ەڭبەك ىستەپ جۇمىستاڭ-ۇى بۇكىلدەي ەرىكتى، ئبىزدىڭ ەڭبەك ۇقىق ـ مۇددەمىز زاڭ بويىنشا تولىق قامتاماسىز ەتىلگەن، قايداعى "از ۇلتتار-دىڭ ادامدىق ۇقعىنا سۇعاناقتىق جاساۋ"، "زورلىقپەن ەڭ-بەككە سالۋ" بولسىن؟ امەريكا ۇكىمەتىنىڭ بۇلاي ىستەۋىنىڭ بوتەن نيەتى بار، ولار ادامدىق ۇققتى جەلەۋ ەتىپ وسەك ـ اياڭ شعارىپ جالا جاپتى، شينجياڭنىڭ فوتوۋولت كاسىپورىن-دارىن جازالاۋ ارقىلى شينجياڭنىڭ فوتوۋولت كاسىپ سالاسى-نىڭ دامۇىن شەكتەۋگە، شينجياڭ قوعام ورنىقتىلعىنىڭ كەلە-لى جاعدايىن بۇلدىرۇگە ۇرىندى. وسەك ـ اياڭ ادامدارىدىڭ كوزىن كولەگەيلەي المايدى، امەريكا ۇكىمەتىنىڭ زۇلىمدىق قاسكۇنەمدىگى مۇلدە ىسكە اسپايدى!

تاماشا تۇرمىسىمزعا كۇيە جاعۇعا جول بەرمەيمىز

□ شينجياڭ حشىڭ كرەمنى كاسىبى (ئېشان) شەكتى سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەتكەرى گۇلباھار ميجىت

مەن بيىل 37 جاستامىن، جوعارى تەحنيكۇم ماعلۇما-تىنا يەمىن، قازىر شينجياڭ حشىڭ كرەمنى كاسىبى (ئېـ-شان) شەكتى سەرىكتەستگى كومىرتەگى زاۋودى قالىپتاۋ سەحنىنىڭ ورتالىق تىزگىندەۋ جۇمىسشىسىمىن، باستىسى، ماتەريال دايىندالۋعا، ماتەريال شىعارۇعا جاۋاپتىمىن. جۇىقتا امەريكا ۇكىمەتى سەرىكتەستگىمزدە ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ئومىر سۇرۇدە دەپ جالا جاپتى ئارى سەرىكتەستگىمزگە قيىسىنسىز جازالاۋ جۇر-گىزدى، مەن بۇعان قاتتى كەكتەنەمىن. مەن ئتول كەشىر-مەلەرىم ارقىلى ئبىز ەشقاشان دا زورلىقپەن ەڭبەككە سا-لىنعامىز جوق! دەگەندى دالەلدەيمىن.

مەن 2017 ـ جىلى 9 ـ ايدا دوسىمنىڭ تانىستىرۇىمەن حشىڭ كرەمنى كاسىبىنە قابىلداۋ بويىنشا قىزمەت ىستەۋ-گە كەلدىم. تەرەزەسى تەڭ، ەرىكتى بولۇ العى شارتىندا، مەن كاسىپورىنمەن ەڭبەك توقتامىنا قول قويىستىم. جۇ-مىسقا شعۇدان بۇرىن مەنى شحىزىعا بارىپ ۇيرەنۇگە ورنالاستىرىپ، جاپىاي جۇيەلى باۋلۇ جۇرگىزىپ، مەنىڭ تەز ارادا جۇمىس ورنى تالابىنا ۇيلەسۇىمە مۇمكىندىك جا-سادى. سەرىكتەستكتىڭ مەنى باۋلىپ كەلە جاتقاندىعىنا، تەز جەتىلىپ العا باسۇىما كومەكتەسكەندىگىنە ەرەكشە العىس ايتامىن. مەنىڭ ايلىق ەڭبەكاقىم 5500 يۋان، كاسە-پورىن تاعى مەن ئۇشىن "بەس قامسىزداندىرۇ مەن تۇرعىن ئۇي الۇمەتتىك قورىن" تاپسىردى. قازىر كىرد-سىم ورنىقتى، ۇيگە ىستەتۇگە، اتا ـ انا قارايالاسۇعا ابدەن جەتەدى، 80 نەشە شارشى مەترلىك ئۇيدى 120 شارشى مەترلىك ۇيگە دە اۋىستىرىپ الدىم، كونە كولىگىم دە جاڭا دالالىق كولىككە اۋىستىرىلدى. كاسىپورىننىڭ ماعان وسىنشاما جاقسى قىزمەت بەرگەندىگىنە ەرەكشە العىس ايتامىن، سوندداي ـ اق شىن جۇرەكتەن پارتىياعا العىس ايتامىن، ۇلى وتانعا العىس ايتامىن.

سەرىكتەستكتە جۇمىس كۇنىندە ئبىز ئار كۇنى 8 ساعات قىزمەت ىستەيمىز، ۋاعىندا قىزمەتكە شعامىز ـ تۇسەمىز. ەڭبەكاقى الۇ ۇقعى، دەمالۇ، دەمالىس الۇ ۇقـ-عى، ەڭبەك حاۋىپسىزدىگىن، دەنساۋلىقتى قورعاۋ ۇقعى سياقتى ۇقىق ـ مۇددەلەرىمىز تۇگەلدەي زاڭ بويىنشا قام-تاماسىز ەتىلەدى. ئار ۇلت قىزمەتكەرلەرى ىنتىماقتى، قا-رايلاسىمدى، مەن تاعى ۇنەمى باسقا ولكە، قالالاردان كەلگەن قىزمەتتەستەرىمدى ۇيىمزگە بارىپ ورازا ايت، قۇربان ايت مەرەكەسىن وتكىزۇگە ۇسىنىس ەتىپ، ولارعا ئوز قولىمەمەن شينجياڭ ەرەكشەلىگىندەگى ئدامدى تاعامدار جاساپ بەرەمىن، كوپشىلىك شاتتانا باس قوسىپ، ئان ايتىپ، بيگە باسىپ، دىر ـ دۇمان بولادى. ئبىزدىڭ قازىرگى تۇرمە-سىمىز وتە جاقسى، كاسىپورىنمىزدا مۇلدە ايتىلمىس "زور-لىقپەن ەڭبەككە سالۋ" بولعان ەمەس.

ئبىزدىڭ باقتىنى تۇرمىسىمىز ئوزىمىزدىڭ قاجىرلى ەڭـ-بەگىمىزدىڭ ارقاسىندا كەلگەن، ئارقانداي ادامنىڭ وسەك ـ اياڭ تاراتىپ، كۇيە جاعۇنا، جىىركەنشتى ەتىپ كورسەتىپ، سوقتىعۇنا استە جول بەرمەيمىز. ئبىز قازىرگى وڭاي ـ وسىپاق قولعا كەلمەگەن تاماشا تۇرمىسىمزدى بارىنشا قاسـ-تەرلەيمىز، ەگەر دە بىرەۋلەر سۇرقيا تاسىلمەن ورىنسىز كىلىگۇگە سۇقتانسا، مەن استە جول بەرمەيمىن!

"كوڭىل بولگەنسىپ" كولگىرسۇ، ئسوزسىز، ناەلەتكە قالادى

□ شاۋەشەك قالاسى شىبارجىدە جاڭا رايون جولى وڭتۇستىك الۇمەتتىك اۋماعىنىڭ تۇرعىنى ما يۇيفىن

ونەركاسىپتەنە دامۇعا ساي، شينجياڭ ماقتا ئوندىرىسـ-نىڭ باسىم كوپ بولىگى ماشينالاندىرۇدى جۇزەگە اسىردى. ئبىزدىڭ بۇل جەردە ماقتا ەگىمشىلگى كوكتەمگى وندىرىس-تەن كۇزگى جىين ـ تەرىمگە دەيىن تۇگەلدەي ئرى تىپتى اۋىل شارۇاشىلعى ماشينىاسى ارقىلى ورىندالادى، ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" مۇلدە ئومىر سۇرگەن ەمەس.

ئبىزدىڭ بۇل جەردە سەلبەستىك كووپەراتيۋى بار بولىپ، 60تان استام ەڭبەككۇشتى قابىلداعان، ولار ئار جىلى سەلبەستىك كووپەراتيۋىمەن ەڭبەك توقتامىنا قول قويىسادى، اي ساين تابىس ئبولىسپ قانا قويماي، 4200 يۋاننان استام ەڭبەكاقى الادى، تۇرمىستارى تاماشا ئوتىپ جاتىر. سەلبەسـ-تىك كووپەراتيۋى باسىم كوپ بولىك جەردى بىرىكتىرىپ، تراكتور، تۇقىم سەبۇ ماشينىاسى، كومباين سياقتى ئرى تىپتى اۋىل شارۇاشىلعى ماشينىاسى ارقىلى ئبىر تۇتاس ەگىپ، تـ-ىگايتقىش بەرىپ تەرەدى، ئبىزدىڭ ئتىپتى دە كوپ ىستەردى تىندىرىپ الۇمىزعا اناعۇرلىم كوپ ۋاقت اجراتىلدى. قىستاقتا ئبىر ئبولىم ادام سىرتقا شعىپ جۇمىس ىستەسە، ئبىر ئبولىمى باعمىشىلىقپەن، ئىشنارالارى جەردى كوتەرەمەگە الپ كولەمدى ەگىمشىلىكپەن اينالسادى، كوپشىلىكتىڭ بارلىعى ئتىپتى دە جاقسى تۇرمىس كەشرۇ ئۇشىن قۇلشىنۇدا.

مەن دە قاجىرلى ەڭبەگىمە سۇيەنىپ وتباسىمدى كە-دەيلىكتەن ارىلتتىم، وتباسىمزداعى جەردى تۇگەلدەي ئنىم ەگەدى، كۇيەۋىم ەكەۋىمىز زەيىن ـ قۇاتىمىزدى اسـ-جانا اشۇعا جۇمسادىق، وسى اسحانادان جىلىنا ورنىقتى سەرىپ باعالاۋ قاراجاتى سياقتى ئارقانداي اقى المايدى.

«حابارلاندىرۇدا» مىنالار ايقىن بەلگىلەندى: سەنىم-دى امانات ـ قارىز كەپىلدىك جۇمىس ئتارتىبىن ساپالىلاڭـ-دىرىپ، بانكە، كەپىلدىك سەرىكتەستگى ەكى جاق سەلبە-سىپ كەلسۇ نەگزىندە ئوزارا سەنىمدىلىك كەلىسىمىنە قول قويىسىپ، ينفورماتسيادان ورتاق يگىلىكتەنۇدى جانە جۇيەنى تۇتاستىرۇدى بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، جۇمىستى شـ-كەرىلەي توعىستىرۇدى جەبەپ، جولداناتىن ماتەريالدار-دى نقشامداي، تەكسەرۇ ئتارتىبىن ساپالىلاندىرىپ، تەكـ-سەرىپ بەكتۇ ونىمدىلگىن جوعارىلاتۇ كەرەك. بانكە، كەپىلدىك سەرىكتەستگى ەكى جاق ساندى مالىمەتتى قولدانۇ سەلبەستگىن كۇشەيتىپ، ۇلكەن ساندى مالىمەت تەحنيكاسى ارقىلى قاريدارلارعا يە بولىپ، حاۋىپ ـ قاتەر-دىڭ الدىن الىپ، جەلدەن ئتىپتى كوپ كەپىلدەمەلى نەسىيە ونىمدەرىن اشىپ، جۇمىس ئبىترۇ جالپى ئتارتىبىن جەلىلەستىرۇدى ىلگەرىلەتىپ، جۇمىس ئبىترۇ ونىمدىلـ-گىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۇ كەرەك. شينجياڭ اۋىل شارۇا-شىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز قارجى قۇراۋ كەپىلدىك شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستگى كەپىلگە قويۇ جانە كەرى كەپىلدىك بەرۇ تالابىن بىرتىندەپ تومەندەتىپ، اۋىل شارۇاشىلعى شارۇاشىلىق نەگزگى تۇلعالارىنىڭ تابىس سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۇ كەرەك.

«حابارلاندىرۇدا» مىنالار باسا دارىپتەلدى: ونىم-دەرگە جاڭالىق اشۇ، جالپىلاستىرۇ سەرپىنىن ارتتىرىپ، شينجياڭ اۋىل شارۇاشىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز قارجى قۇراۋ كەپىلدىك شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكـ-تەستگى سەنىمدى امانات ـ قارىزعا كەپىلدىك ەتۇ بويىنـ-شا قىزمەت وتەۋدى ساتىلارعا، تۇرلەرگە ئبولىپ بەلسەنە ورىستەتىپ، جانۇارلاردى مال ـ مۇلىك ەتىپ كەپىلگە قويۇ سياقتى كەپىلدىك ەتۇ تاسىلدەرىنە بەلسەنە جاڭالىق ەنگىزىپ، ادام كۇشىن نەگزگى ساتىعا بەيمدەۋ سەرپىنىن اناعۇرلىم ارتتىرۇ كەرەك. ئارقايسى بانكە كاسىبى فينانس قۇرىلمدارى اۋىل شارۇاشىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز كەپىلدەمەلى نەسىيەسىنىڭ سەنىمدى امانات ـ قارىز سوما-سىن اۋقىمعا سايى رەتتەپ، تەكسەرىپ بەكتۇ ۇقىق شەگىن ۇيلەسىمدى تومەنگە بەرىپ، اۋىل شارۇاشىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز كەپىلدەمەلى نەسىيە جۇمىسىنىڭ باعالاۋ كورسەتكىشى سالماعىن جوعارىلاتۇ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

«حابارلاندىرۇدا» مىنالار اتاپ كورسەتىلدى: اۋىل شارۇاشىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىزىنىڭ جالپىلىق قارجى قۇراۋ وزىندىك قۇنىن تومەندەتىپ، جەر ـ جەردە-گى زاڭدىق تۇلعا فينانس قۇرىلمدارىن قايتالاي نەسىيە قارجىسىنان پايدالانىپ، ئوسىمى جەڭىلدەتىلگەن اۋىل شارۇاشىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز كەپىلدەمەلى نەسىيە-سىن تاراتۇعا شابىتتاندىرىپ، فينانس قۇرىلمدارىنىڭ اۋىل شارۇاشىلعىن قولداۋدان پايدالانىپ بەرەتىن قايتالاي نەسىيەسىنىڭ (كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قايتالاي نەسىيەسىن قامتمايدى)، شاعىن كاسىپورىندارىدى قولداۋ قايتالاي نەسىيەسىنىڭ نەسىيە ئوسىم مولشەرى پرينسيپتىك جاقتان 5.5%تەن جوعارى بولمايدى. شينجياڭ اۋىل شارۇا-شىلعى سەنىمدى امانات ـ قارىز قارجى قۇراۋ كەپىلدىك شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستگى ساياساتتىق ورنىن تۇ-راقتاندىرۇعا ۇزدىكسىز تاباندى بولىپ، شارتقا ۇيلەسەتىن بازار نەگزگى تۇلعالارىنا ساياساتتىق كەپىلدىك ەتۇ كاسـ-بىن جۇرگىزىپ، جلىنا 0.8%تىك ولشەممەن جەڭىلدەتىلـ-گەن كەپىلدىك قاراجات ولشەمىن اتقارىپ، باسقالاي تەكـ-ەردى قابىلداپ تىگە الادى".

امەريكا ۇكىمەتىنىڭ ئبزدى جازالاۋداعى نيەتى مۇلدە جات

□ شينجياڭ داچۋان جاڭا ەنەرگيا جارنا شەكتى سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەتكەرى لو جيالين

مەنىڭ اتىم لو جيالين، مياۋزۇ ۇلتىمىن، قازىر شينجياڭ داچۋان جاڭا ەنەرگيا جارنا شەكتى سەرىكتەستگى ئوندىرىس ئبولىمىنىڭ ديرەكتورىمىن. تاياۋدا امەريكا ساۋدا ىستەرى مينىسترلىگى ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەگەن سىلـ-تاۋمەن سەرىكتەستگىمزدى "ناقتى تۇلعالار تىزىمىنە" ەنگـ-زىپ، جات نيەتپەن قيىسىنسىز جازالاۋ جۇرگىزدى. مەن بۇعان توتەنشە كەكتەنەمىن ئارى قاتاڭ نارازىلىق بىلدىرەمىن!

2009 ـ جىلى داشۆە تاۋسقاننان كەيىن، شينجياڭعا كەلىپ ئبىر حيميا ونەركاسىپ كاسىپورىننا جۇمىسقا تۇردىم، داچۋان سەرىكتەستگىنە 2011 ـ جىلى كەلدىم، سودان بەرى وسى ارادا ىستەگەنىمە تۇپ ـ تۇرا 10 جىل بولدى. وسى 10 جىلداعى تابىسىم ھول بولدى، وتباسىن قۇرادىم، ئبىر سۇيكىمدى بالام بار؛ قىزمەتىم دە كوڭىلدەگدەي، ئبىرىنشى شەپ قىزمەتكەرىنەن بىرتە ـ بىرتە ئبولىمنىڭ نەگىز-گى جاۋاپتىسىنا اينالدىم، كىرىسىم جىل ساين ارتىپ كەلەدى. قازىر ئۇيىم، اۋتوكولىگىم، تۇراقتى كىرىسىم بار، تۇرمىسىم توتەنشە باقتىنى.

سەرىكتەستگىمز زاڭ بويىنشا، بەلگىلەمە بويىنشا ئوند-ىرىس، تيجارات قيىملدارىمەن اينالساتىن تەحنيكالىق كاسـ-پورىن، «جۇڭحۇا حالىق رەسپۇبليكاسىنىڭ ەڭبەك زاڭى» سياقتى زاڭدارىدىڭ بەلگىلەمەلەرىنە قاتاڭ بويسۇنادى؛ ئبىز ئار ۇلت قىزمەتكەرلەرى تەرەزەسى تەڭ، ەرىكتى بولۇ پرينسيبى نەگزىندە سەرىكتەستىكپەن ەڭبەك توقتامىنا قول قويدىق، ئتيستى ەڭبەكاقىمزدى الامز، كەلىپ ـ كەتۇىمىز بۇ-كىلدەي ەرىكتى، سوندا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" دەگەندى قايدان تاپقان؟ داچۋان سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەت ورتاسى ماعان وتە ۇنايدى، قابىلەتتىڭ بولسا، قۇلشىنا بىلسەڭ، سە-رىكتەستىك، ئسوزسىز، جاقسى تەكشە ازىرلەپ، دارىنىڭدى ايگىلەۋگە، تولسۇىڭا، العا باسۇىڭا مۇمكىندىك جاسايدى.

امەريكا ۇكىمەتى وسەك ـ اياڭ مەن سىڭار جاقتىلىقتا نە-گىزدەپ "قالپاق كيگىزىپ"، جازا قولدانىپ وتىر. سەرىك-تەستگىمز 2 رەت اشق مالىمدەمە جارىيالاپ، سەرىكتەستكتە مۇلدە زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ جايتىنىڭ جوقتىعىن، سونىمەن قاتار ئارقانداي زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ جايتتەرىنىڭ سەرىك-تەستكتىڭ دشكى جاعىندا، سوندداي ـ اق سەرىكتەستككە قا-تىستى قامداۋ تىزبەكتەرىنىڭ تۇىلۇنا استە جول قويمايتىندى-عىن اشق ئبلدىردى. امەريكا ۇكىمەتىنىڭ ئبزدى جازالاۋدا-عى نيەتى مۇلدە جات.

اقپەقات ماڭگى ادىلەت جاعىندا تۇرادى

□ شينجياڭ داچۋان جاڭا ەنەرگيا جارنا شەكتى سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەتكەرى باي حۋا

مەنىڭ اتىم باي حۋا، ۇلتىم مانزۇ، بيىل 35 جاستامىن، قازىر ئۇي قۇرىلىس ينجەنەرىمىن.

2013 ـ جىلى مەن ۇشاقتان تۇسە سالىسىمەمەن شينجياڭ حالقىنىڭ قىزۇ ىنتاسىن سەزىندىم، بۇل ارادىعى ئار ۇلت حالقىنىڭ تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان، باقتىنى ترشىلىك كەشرىپ جاتـ-قاندىعىن سەزىندىم. مەن كوكىرەك كەرنەگەن ۇمىتپەن وسى ىرىستى ولكەدەن تۇرمىستىڭ بەتالىسىن ىزدەي باستادىم.

2015 ـ جىلى مەن ىنتەرنەتتە جۇمىسقا قابىلداۋ قيىملى ار-قىلى داچۋان سەرىكتەستگىنىڭ قىزمەتكەرى بولدىم. قىزمەتكە قاتىناسقاندا مەن سەرىكتەستكىپەن ەڭبەك توقتامىنا قول قو-يىستىم، سەرىكتەستىك ماعان قىزمەتكە شعۇدان بۇرىن باۋلۇ جۇرگىزدى، وسى باۋلۇ مەنىڭ كەينگى قىزمەتىمە وتە زور كومەگىن تيگىزدى. سەرىكتەستىك قىزمەتكەرلەرگە قالتقىسز قامقورلىق جاساپ، جۇمىسقا بارىپ ـ كەلۇگە تاسىمال كەزەگـ-شى كولىك، جاتاق، اسحانا ازىرلەدى، ئار كۇنى قىزمەتتەن تۇسكەننەن كەيىن، ئبىز جاتاقحانا شاعىن اۋماعى دشىندە دەنە شىنقىتىرىپ، كوڭىل اشامىز.

جۇىقتا امەريكادا، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر شينجياڭدا ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ئومىر ئسۇ-رىپ وتىر دەپ ورشەلەنە جالا جاۋدى، بۇل بارىپ تۇرعان شاتپاق! مەن شينجياڭدا 8 جىل قىزمەت ىستەگەن از ۇلت رە-تىندە، مۇنداي احۋالدى مۇلدە كورگەنىم جوق. اشۇدى كەلـ-تىرەتىنى، ولار، ئتىپتى، ئبىزدىڭ سەرىكتەستىككە دە "زورلىق-پەن ەڭبەككە سالۋ" بار دەپ، ئبىزدىڭ سەرىكتەستىككە قيىسىنسىز جازا قولدانىدى. مەن سەرىكتەستىكتە دشقاندداي كەمستۇ كورمەدىم، سەرىكتەستىك بارلىق قىزمەتكەرلەرگە ۇقساس جۇمىسقا ۇقساس ەڭبەكاقى بەردى، بىردەي يگىلىك تاراتتى. مەن ئار كۇنگى قىزمەت ۇاقتىندا 8 ساعات قىزمەت ىستەيمىن، قالىپتى دەمالىستان يگىلىكتەنەمىن، مۇنى قالايشا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" دەۋگە بولسىن؟ امەريكا ادامدىق ۇققتى جەلەۋ ەتىپ وسەك ـ اياڭ تاراتىپ، جالا جاۋىپ، اراعا ىرتكى سالدى، ماقساتى سلتاۋ تاۋىپ، ئبىزدىڭ باسىمدىققا يە كاسىپ سالامزدى قىسىپاقتا الماقشى ئارى ورايىن تاۋىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ئتارتىبىن بىلىقتىرماقشى. اقپەقات ماڭگى ادد-لەت جاعىندا تۇرادى، دۇنيە ئجۇزى حالقىنىڭ كوزى قىراعى. تەك ئبىز دۇرىس جۇرىسەك، بويىمزدى ئتۇزۇگ ۇستاساق، امەريكادا، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ جات نيەتىنەن قورىقپايتىن بولامىز!

وسەك ـ اياڭ تۇبىندە پاش بولادى

□ ئۇشتۇرپان اۋدانىنداعى ماقتا تەرۇشى ارزىگۇل مامەت

مەن امەريكادا، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر-دىڭ ئبزدىڭ شينجياڭنىڭ ماقتاسىنا جالا جابۇىنا، كۇيە جاعۇىنا باتىل قارسى تۇرامىن، مەن ئوزىمنىڭ باستان كەشىر-گەندەرىم ارقىلى ولارعا شينجياڭدا ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" مۇلدە ئومىر سۇرمەگەندىگىن ايتامىن.

2019 ـ جىلى 10 ـ ايدا قىستاقتاعى دوستارىممەن بىرگە سەرىكتەسپ اۋات اۋدانىنا بارىپ ماقتا تەردىك. جەرگىلىكتى ماقتاشىلار بىزگە جاقسىلاپ جاتاق ورنالاستىرىپ، تەگىن تاماق ازىرلەدى، ماقتا تەرگەن ەڭبەكاقىمزدى تەرگەن ماقتامزدىڭ سالماعىنا قاراي ئار كىلوگرامىن 2. 2 يۋان توگىرەگىندە ەسەپتە-دى. ئبىز اۋىلداستار ئار كۇنى وزىمىزگە مىندەت بەلگىلەيمىز، كەيدە كوبىرەك ىستەگمىز كەلسە، تۇستە تاماقتانۇعا قايتپاي قالامىز، مۇندايدا وتاعاسى بىزگە تاماق بەرىپ جىبەرەدى. ول كەزدە مەن كۇنىنە 150 يۋاننان استام اقشا تابامىن. زەرىكپەۋ ئۇشىن ماقتا تەرگەندە ئبىز اڭگىمەلەسەمىز، ئان ايتامىز، شارشا-ساق اتىزدا وتىرىپ دەمالىپ، كۇندەرىمزدى شات ـ شادىمان وتكىزەمىز. 2 ايعا تاياۋ ۇاقىتتا 9000 يۋاننان استام اقشا تاپتىم. سىرتقا شعىپ ماقتا تەرۇ ارقىلى مەن ئار جىلى ۇيگە جاڭا بۇيىمدار ساتىپ الپ، تۇرمىسىمدى بارعان ساين جاقسارتتىم.

ئبىز ماقتا تەرگەندى جاقسى كورەمىز ئارى قوس قولـ-مىزعا سۇيەنىپ تۇرمىسىمزدى جاقسارتتىق. قازىر ماقتا اتىز-دارىنىڭ كوبىندە ماشينامەن تەرۇ جۇزەگە استى، ونىمدىلگى جوعارى، وزىندىك قۇنى تومەن بولعاندىقتان، كوپ ادام كۇشى تىم قاجەت بولماي قالدى. شندىق الدىندا امەريكادا-عى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ وسەك ـ ايـاڭى تۇبىندە پاش بولادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

وسى بىرنەشە جىلدا جاڭا سالت ورناپ، وڭتۇستىك شينجياڭ وزگەردى، قىستاق تۇرعندارىنىڭ كوزقاراسى وز-گەردى، تىگنحاناعا كەلىپ كىيم تىكتىرەتىن قاريدارلار كوبەيـ-دى. اتلاس ئماريام ەڭ ۇناتىپ ىستەتەتىن ماتا، اتلاسپەن چىپاۋ جوبالاۋعا ول ەرەكشە شەبەر بولدى، قىستاق تۇرعندا-رى دا توتەنشە ۇناتتى.

كۇن ئتۇس بولىپ قالعانمەن، تىگنحانا ئشى بايعا-سىندداي قاربالاس. "امانگۇلدىڭ چىپاۋىنىڭ بەلىن ئالى دە ئبـ-راز تارىلت، ونىڭ ئۇيى كەلەر اپتادا توي جاسايدى، تەزىرەك بولايىق"، "بۇل كويلەك ئجونسالداۋ بولىپ تۇر، يەسىنە ايتىپ، جاعاسىن اتلاسپەن نەمەسە كەستەمەن اشەكەيلەيك". ئماريام، ئبىر جاعىنان، ئوزى ئس تىكتى. ەرەكشە قاربالاس بولعاندىقتان، تۇسكى تاماق اكەلگەن قىزىنا دا قاراۋعا مۇرسا-سى تيمەدى. "ساباقتاستارىم شەشەڭ تۇناس قىستاقتاعى انا-لاردى سۇلۇلاندىرىپ جىبەردى دەسەدى"، ـ دەيدى 12 جاستاعى ئنازىرا ابدۇمىت ماقتانشىپەن.

زايتۇنگۇل يمامنياز ئماريامنىڭ كونە قاريدارى، بيىل جازدا ول ئبىر اتلاس چىپاۋعا، ەكى كويلەككە تاپسىرىس بەردى، وعان قوسا كۇيەۋىنە ئبىر كەستەلى ورنەك سالىنـ-عان جەيدە تىكتىرتتى. "قازىر قىستاقتاعى قيىملدارعا، تويـ-لارعا قاتىناساتىن كوپتەگەن اپەكە ـ سىڭلىلەرىمىز تۇگەل ونىڭ تىگنحاناسىنا كەلىپ كىيم تىكتىرەدى، جاڭاشا، سالا-ۋاتتى كورىنەدى"، ـ دەدى زايتۇنگۇل.

"قىستاقتاعى ئس تىگە الاتىن 7 ايەل ارت ـ ارتىنان ئماريامنىڭ تىگنحاناسىنا كەلىپ جۇمىس ىستەپ، اي ساين تۇراقتى ەڭبەكاقى الاتىن بولدى. ونىڭ باستاۋىندا قىستاقتا ىلگەرىندى ـ كەيىندى 5 تىگنحانا اشىلدى". اۋتونوميالى رايۇىندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەگگەرمەسىنىڭ سوگەتارىق قىستاعىندا تۇراتىن "ۇعىسۇ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۇ" قىزمەت اترەتىنىڭ ئبىرىنشى شۇجيى جاڭ رۇيحۇا بىلاي دەدى: "ئبىز قازىر ايگىلى كيىم جوبالاۋـ-شى سۇن شيۇچيندى، چىڭ يگفىندى قىستاققا كەلىپ كوپشـ-لىككە ساباق ئوتىپ بەرۇگە شاقىرىپ وتىرمىز ئارى ولارمەن العاشقى كەلىسىمدى جاساستىق، قىستاقتاعى تىگىنشىلەر قوسىنى تەحنيكاعا توسەلسە بولعانى، ولار جوبالاعان كيىم ـ كەشەكـ-تەردى قابىلداپ تىگە الادى".